

“De Wekker”, augustus 1954, 8^e jaargang, nummer 6.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

8e Jaargang - Augustus 1954 - Nr 6

De Wekker

Opgericht 21 April 1944
Kon. erkend 16 Mei 1951

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij De
Rotterdamsche Droogdok Maatschappij en Scheepsbouw Mij
„Nieuwe Waterweg” **W.E.K.**

WETENSCHAP
EN
KUNST

REDACTIE-ADRES: BISONSTRAAT 14 - ROTTERDAM-ZUID

SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, GROEN VAN PRINSTERERSTRAAT 51 B - ROTTERDAM - TELEFOON 85897

Foto van de Maand
JUNI 1954
Nr 1 - Klasse B
K. Houtzagers

FOTOCUB

Zie zo, de vacaties zijn weer voorbij, dus beginnen we weer vol moed aan ons winterwerk. In de vakantie nog regen gehad? Nee natuurlijk! Nu, wij ook niet. We hebben dus allemaal een flinke

partij mooie negatieven, die we gaan vergroten en afdrucken.

Brengt Uw negatieven mede op een werkvond, dan kunnen wij ze gezamenlijk eens bespreken en beoordelen. Ook op onze leden die naar het buitenland zijn geweest en eventueel kleurenfoto's hebben gemaakt, rekenen en hopen we dat ze de mooiste eens meebrengen voor een projectie-avond.

Nu nog enkele mededelingen.

Onze Penningmeester heeft voor zijn functie bedankt; in zijn plaats is benoemd de heer Kl. Houtzagers. Wegens vakantie van de heer Vos komt het vervolg van zijn stukje „Van knipper tot amateur" in het volgende nummer.

Nog een enkel woord over ons ledental; dat moet omhoog, vrienden! Brengt daartoe Uw vrienden en kennissen amateur-fotografen naar onze club en maakt ze lid.

Ons programma voor Sept. 1954.

- 2 Sept. Werk- en praatavond;
- 9 Sept. Portret fotografie;
- 16 Sept. Werkavond vergroten;
- 23 Sept. Stilleven fotografie;
- 30 Sept. (Onder de Schijnwerper) beoordeling foto van de maand. (vacantiefoto's)

Mogen we op onze clubavonden op aler medewerking en aanwezigheid rekenen?

J. Bek, secr.

Een doel in onze vakantie

KASTELEN VRAGEN OM BEZOEK

II

VIER SOORTEN

Als we de kastelen gaan bezoeken moeten wij ons wel realiseren dat, hoe wonderlijk het ook klinkt, onze kastelen net als zovele dingen in het leven, te verdelen zijn in verschillende soorten. Dit is dan geen kwaliteitsverschil, maar alleen het verschil van de wijze van bezoeken.

Er zijn kastelen die ingericht zijn als museum en dus op vaste uren van de werkdag geopend zijn voor iedereen die het bezoeken wil. Doorgaans wordt een klein entree geheven, maar het genoeg dat wij beleven bij het gaan door de oude kamers, waarin het schijnt dat de tijd heeft stilgestaan, is zo groot dat de prijs hierbij geen rol speelt. Het nadeel van deze kastelen, zoals de Cannenburgh te Vaassen of Heeswijk (N.Br.), Zijpesteijn te Loosdrecht (U.) of het Muiderslot te Muiden is wel dat de bezoeker duidelijk de indruk krijgt; dit kasteel „leeft" niet meer, het meubilair is opgesteld. Zelfs de niet-historisch geschoolde bezoeker zal dit onmiddellijk opmerken. Ofschoon bij Heeswijk in de grote zaal tussen de geschilderde familieportretten uit vorige eeuwen de foto's van het huidige geslacht hangen (iets dat als een anachronisme aandoet) is dit gedeelte, hoe vreemd het ook lijkt, juist een der vertrekken van het kasteel, dat nog voor ons „leeft". Andere zalen van Heeswijk zijn evenwel als museum ingericht en daarom lang zo „echt" niet.

Een tweede soort kastelen zijn die welke nog bewoond

worden en die desondanks toch openstaan voor bezoek. Maar... dit bezoek moet doorgaans vooruit worden aangevraagd en dan kan de belangstellende bezoeker op bepaalde dagen worden ontvangen. Vaak heeft men voor deze kastelen een introductie nodig. Andere bezitters daarentegen zijn zo welwillend (na behoorlijke aanvraag) de toerist toegang te verstrekken. Dit is ook het geval op het kasteel te Amerongen (U.), waar graaf Bentinck welwillend ontvangt; het kasteel Middachten in De Steeg (Gld.), Rechteren te Dalfsen en het kasteel te Eysden (L.). Tenslotte zijn er dan nog een aantal ruïnes die na aanmelding bij portier of slotbewaarder bezocht kunnen worden. De mooiste zijn hierbij waarschijnlijk het slot te Brederode in Santpoort, het slot te Valkenburg of de ruïne van Batenburg.

Dan rest ons nog de vierde categorie, waaronder enkele zeer schone kastelen geteld kunnen worden, maar waarvan wij hier geen enkele zullen opnoemen... om de doodeenvoudige reden dat de onwillige eigenaar een bezoek van het „gewone publiek" onder geen beding toestaat.

Zij kunnen zich de weelde permitteren, hoe onhartelijk het ook is, de toerist de toegang tot hun terrein te ontzeggen, hoewel zij door deze starre houding vaak geen tegemoetkoming hebben in de zware lasten die drukken op kastelen en landgoederen.

UIT HISTORISCH OOGPUNT.....

Wij kunnen kastelen bezoeken om verschillende redenen. Wij kunnen er heengaan omdat de historie ons trekt. We willen de kerker zien, waar „der keeren God" (Graaf Floris V) in het Muiderslot gevangen heeft gelegen. Of we willen dwalen door de stille ruïne te Sassenheim, waar eens op een stormachtige Octoberdag Jacoba van Beieren overleden is in de armen van de enige man die zij ooit heeft bemind. Mogelijk ook willen wij door de Nederlandse „Bastille" of „Tower" dwalen. Hier in Loevestein, waar Hugo de Groot gevangen heeft gezeten en wist te ontvluchten, gaan de schaduwzijden van onze historie weer voor ons leven.

KUNSTHISTORISCH BEZIEN.....

Mogelijk ook willen wij de kastelen zien uit kunsthistorisch oogpunt. Wij kunnen dan een lijn volgen, die gaat van de Huneschans tot Haarzullen. De Huneschans bij het Uddelermeer is de oudste vorm van kastelen die wij kennen. Een aarden wal, omringd door een gracht, zie hier het primitiefste begin waar de voorhistorische mens een toevlucht zocht. Vervolgens de Karolingische kapel van de Valkhof bij Nijmegen, gesticht door Keizer Karel de Grote omstreeks het jaar 800. Het Muiderslot is een echt militair slot uit de Romeanse tijd, gebouwd in het jaar 1270. Dan komt de laat-gotische burcht te Hernen, waar ogenschijnlijk het verdedigende karakter reeds op de achtergrond raakt. Maar vergist U niet, onder het dak loopt nog een weergang met schietgaten. Het bij Hernen gelegen kasteel te Wychen uit 1604 is al geheel een Renaissance-kasteel. Geen verdediging meer, alleen praal en rijkdom. Van de latere in ons land gebouwde kastelen is dat van Middachten (1690) een der schoonste. Hier weerspiegelt zich de rijkdom en splendeur van het hoogtepunt onzer Gouden Eeuw, de Barok!

Het waren waardige burgers die zulke edele en statige kastelen konden laten optrekken. Nadien is er niet veel meer in ons land gebouwd en na de 19e eeuw werd het luthof een lasthof. Eerst aan het einde van de vorige eeuw, toen de neo-Gotische richting haar opgang beleefde, kon het tot een ruïne vervallen kasteel te Haarzullen door de architect Kuipers tot een sprookjes-slot worden verbouwd.

Zo, op deze wijze, kunt U, door achtereenvolgens deze zeven kastelen te bezoeken, een uitmuntend overzicht krijgen van alle grote bouwstijlen die zich in de loop der eeuwen in ons land hebben gemanifesteerd. Wilt U dan hierbij de moderne tijd ook laten mee doen, dan besluit U deze reeks door een bezoek aan het Hubertus-slot op de Hoge Veluwe.

HET LEVENDE VERHAAL...

Maar... er bestaat nog een derde manier om de kastelen te bezoeken en dat is door het levende verhaal. Want deze sloten, die in de tijd der leenhorigheid met hun stenen muren en torens zo hoog boven de lemen hutjes der lijfeigenen uitstaken en steeds tot de verbeelding van deze arme stakkers hebben gesproken, werden in de volksfantasie omgeven door een wolk van legenden, sprookjes en verhalen. U zou misschien, wanneer U deze verhalen gelezen had, langs de vijvers van het slot Biljoen te Velp willen wandelen, om te zien of in maanlichte nachten „mooi An van Velp” nog uit de vijvers oprijst, om jongelingen mee te sleuren in het kille water. Of U zou te Waardenburg het venster willen zien waardoor de duivel Dr. Faustus haalde, nadat deze zeven jaar trouw de doctor had gedient. Of anders wilt U de onderaardse gangen van de ruïne te Valkenburg bezoeken, waardoor het verhaal ontstond dat de Heren van Valkenburg op twee plaatsen gelijk aanwezig konden zijn en dus... hun ziel wel aan de duivel zouden hebben verkocht! In werkelijkheid was de oplossing van dit „wonder” heel eenvoudig. Want het ene ogenblik de vijand bestrijdend vanaf de tinnen van hun kasteel, begaven de Heren van Valkenburg zich snel door de onderaardse gangen naar buiten, waardoor ze de belegeraars in de rug konden aanvallen. Of anders willen wij de kerker zien in de ruïne te Ravestein in Heenvliet (Z.H.) waar Pastoor Angelus Merus gevangen heeft gezeten, ofschoon dit in werkelijkheid heus niet zo'n vaart heeft gelopen. Maar we willen de vele andere verhalen, die nog plaatselijk in omloop zijn over de burchten, thans niet noemen.

Zo ziet U dat er talloze manieren zijn om nader tot een kasteel te komen. We kunnen het giechelend bezoeken; in een kwartier het slot „doen” en daarna ogenblikkelijk vergeten wat we hebben gezien. Maar er bestaat ook nog een andere, in dit artikel geschetste wijze om nader te komen tot de geslachten die voor ons leefden; die leden en beminden... gelijk ook wij thans doen.

En wanneer wij zo het verleden tot ons hebben laten spreken, dan is het zeer goed mogelijk dat we de vreugde ervaren iets schoons te hebben gevonden. Iets moois, dat wij vonden in wat anders een verloren vacantedag zou zijn geweest. Iets moois tenslotte, dat ons altijd zal bijblijven... want zegt de Engelse dichter Keats niet: „A thing of beauty is a joy for ever” (iets schoons is een eeuwigdurende vreugde)? En dit geldt zeer zeker voor onze Nederlandse kastelen!

Theo de Vries.

N.B. Voor een aardig overzicht over dit onderwerp verwijzen wij naar het boekje van dezelfde auteur, dat in de AO-reeks is verschenen (Uitg. Stichting I.V.I.O., Westeinde 13-15, Amsterdam) prijs f 0,35.

Voor een stoel . . . . . 2 cent

De Staatscourant biedt meestal geen smeuge lectuur, maar in het nummer van 22 Juli 1953 stond een en ander over de nieuwe Inkwartieringswet.

Over de vergoedingen, die men ontvangt wanneer men aan ingekwartierde militairen zijn huiselijke bullen ter beschikking stelt, vermeldde het blad:

Artikel 13

- 1 Voor het gebruik van inventarisgoederen gelden de volgende tarieven per etmaal:
a Voor een stoel	f 0,02
b Voor een tafel	f 0,02
c Voor een bank	f 0,02
d Voor een losse hang- of legkast	f 0,03

e Voor een bed voorzien van een matras en een hoofdkussen	f 0,05
f Voor een deken	f 0,01
g Voor twee lakens en een kussensloop	f 0,02
h Voor een kachel	f 0,03
i Voor overgordijnen per localiteit	f 0,03

Kijk, zulke bedragen geven de burger weer moed. Op die wijze zou je naar inkwartiering gaan verlangen. Dat wordt dan de manier om de hoge aanschaffingskosten voor je inboedel terug te krijgen.

Nee, ze kijken daar niet op een centje.

Artikel 11, par. 5 vermeldt dat, indien de ruimte door de zorg van de verstrekker wordt verwarmd, daarvoor een vergoeding van $1/2$ cent per m^3 wordt gegeven, terwijl artikel 15 bepaalt dat de mest der gestalde paarden ter beschikking komt van de inwoner, bij wie gestald wordt.

Dat is een buitenkansje, hè? We hebben dan ook onmiddellijk een bordje voor ons raam gehangen met het opschrift:

„INKWARTIERING GEVRAAGD,
LIEFST MET PAARD.”

Examen

Leerlingopleiding

Op 15 Mei j.l. 's middags 12 uur kwamen in het schaft- en leslokaal van de bedriesschool afd. Bankwerkerij - Draaierij de kandidaten voor bovengenoemd examen bijeen. Zij moesten hier een proeve van vakbekwaamheid afleggen in de theorie van hun vak en hiervoor een tiental praktische vragen beantwoorden. Ook werd een onderzoek ingesteld naar hun bekwaamheid in het tekening lezen.

Het praktische gedeelte van het examen werd begonnen op 31 Mei j.l. De kandidaten ontvingen om 7 uur een envelop, welke inhoud bestond uit een tekening van het te maken werkstuk, een werkvoorschrift en een arbeidskaart, waarop dagelijks de verwerkte uren moesten worden ingevuld.

Ook moest door hen eerst een bewerkingsvolgorde en een gereedschappenstaat worden gemaakt, waarvoor $1 1/2$ uur was toegestaan.

De werkstukken waren voor het vak:

Handvormen	een 4-wegkraan en een klepkast
Machinebankwerken	„ scharnierblok
Metaaldraalen	„ verticale boorkop
Plaatwerken	„ luchtkap
Plaat- en constructiewerken	„ gloeioven met deuren
Pijpbewerken	„ verdeelstuk en een soldeerstuk
Scheepsbeschieten	„ ladenkast
IJzerwerken en afschrijven in de scheepsbouw	„ gloeioven

Het aantal kandidaten dat voor een diploma in aanmerking kwam, bedroeg 38, n.l.

A. Leerlingen met een opleidingsovereenkomst

Vak: Handwerken	cijfers		
	Praktijk	Vakleer	Werkboekje
Voorstad A. M.	9	8	7
Vak: Plaat- en Constructiewerken	9		
Boender D.	6	6	7
Jong F. A. de	7	9	7
Vak: Pijpwerken			
Wielen J. v. der	7	6	7

B. Leerlingen met een leerlingenovereenkomst

Vak: Machinebankwerken			
Buys P.	7	7	8
Doolaard A.	7	7	7
Groenenboom A. W.	7	7	7
Lubking A.	7	6	6
Luur F. P. J. v. der	7	6	8
Maas S.	6	7	6
Morauw J. G.	7	6	7
Roest L. J.	6	7	7
Roode A. F. W. L. de	6	7	6
Salm P. A. v. der	6	6	6
Siegersma E. D.	7	7	7
Sluis J. v. der	6	7	6
Sodderland W. A.	7	6	6
Speksnijder A.	6	6	6
Verhey W. H.	7	6	7
Vos L. P. de	7	6	7
Wittekoek A.	7	6	8
Zevenbergen H.	7	7	8
Vak: Metaaldraalen			
Lagendijk H. J.	6	7	7
Lodder F. J.	8	8	6
Scherpenisse L.	7	7	6
Versloot M. W. J.	7	7	7
Vak: Plaatwerken			
Nortier S.	7	9	8
Ton J. A.	8	9	7
Toonen J. H.	7	9	5
Velden W. v. der	8	9	7
Vak: Scheepsbeschieten			
Graff M. M. F.	8	8	9
Hertog J. F.	9	7	9
Hey G. de	8	6	8
Jong P. de	8	7	8
Meeder J. H. J.	9	8	8

Vak: IJzerwerken en afschrijven in de Scheepsbouw

	cijfers		
	Praktijk	Uitsl.en	Vakleer Werkboekje afschrijven
Heer G. de	6	7	8
Jordens G.	6	8	7
Plaat D. F. v. der	6	9	9

De leeftijd van de kandidaten met een opleidingsovereenkomst varieerde van 24 tot 28 jaar, terwijl de jongste 16 jaar was.

Met enige toepasselijke woorden heeft de directeur, Ir. K. van der Pols, in tegenwoordigheid van chefs en leermeesters der verschillende afdelingen de diploma's

aan ieder van de geslaagde kandidaten ter hand gesteld. Hij wees de jongelui erop, dat deze gebeurtenis weer een stap verder is op de weg om een geschoold vakman te worden.

Het behalen van het diploma is tevens een gelegenheid tot herziening van het uurloon, zodat allen een loonsverhoging te wachten staat.

Ir. van der Pols hoopte dat de geslaagden, die aan de R.D.M. hun opleiding hebben genoten, hier ook zouden blijven werken. Hij wees hun erop dat, als men tot zijn 23 jaar onafgebroken aan de R.D.M. blijft werken, men een spaarbankboekje met een premiebedrag ontvangt, wisselend naar mate de tijd tussen het behalen van het diploma en het 23e jaar langer of korter is.

Een tweetal leerlingen dankte de Directie, chefs en leermeesters voor de opleiding die ze hadden genoten en voor de zorgen die aan hen waren besteed.

Men kan deze samenkomst een jubileum-uitreiking noemen. Vond in 1942 het Ie Bemetel-examen plaats, Juni 1954 was dit de 25e maal dat de leerlingen van de R.D.M. en N.W. zich hieraan onderwierpen.

Tot op heden zijn er 673 leerlingen met een leerovereenkomst en 96 leerlingen met een opleidingsovereenkomst geslaagd, totaal 769 leerlingen.

T. H.

Vacantie

FOTO-WEDSTRIJD 1954

Gevolg gevende aan de onder punt 13 (zie pag. 5 van ons Julinummer van dit jaar) gedane belofte, laten we hier de grootte van de door het bestuur van W.E.K. beschikbaar gestelde geldprijzen volgen:

Voor elk van de 3 groepen, genoemd onder a, b en c, worden twee prijzen uitgelooft, n.l. één van f 5.- en één van f 2,50. In totaal wordt er dus een bedrag van f 22,50 voor deze wedstrijd uitgetrokken.

Wij wensen onze amateurfotografen succes en wij hopen deze mooie foto's in ons blad te kunnen afdrucken.

NEDERLAND TER ZEE GROOT

ook in het kleine

Deze week zagen wij in de Leuvehaven te Rotterdam het Nederlandse motorkustvaartuig „Wester Eems" liggen. Op zichzelf was dit niets bijzonders, doch enige dagen tevoren hadden wij van ditzelfde schip een foto gezien — in „De Eemsbode" — liggende in de haven van Kaapstad, achter de „Ridderkerk" van de V.N.S. aan dezelfde kade. En dat was natuurlijk wél iets bijzonders. Twee schepen onder Nederlandse vlag, één van 490 en een van 8.150 brt, die dezelfde afstand hadden moeten afleggen om in deze verre haven te komen. Voor de Nederlandse kustvaart blijkt inderdaad niets meer onmogelijk te zijn.

Dat dit kleine Nederlandse schip in Kaapstad de aandacht heeft getrokken ligt voor de hand, want een Nederlandse kustvaarder in deze haven, zo'n 6200 mijl van zijn basis is, althans op het ogenblik nog, een vreemde eend in de bijt, en die trekt nu eenmaal altijd bekijks. Het bekende Kaapse dagblad „Cap Argus", wijdde er zelfs een artikel met foto aan. De „Wester Eems", die op 30 April van Rotterdam naar Durban vertrok, heeft deze reis, tijdens welke te Las Palmas werd gebunkerd, afgelegd in 33 dagen. Vervolgens werd ledig naar Kaapstad gevaren waar een lading gedroogde vis werd ingecomen voor Matadi, 80 mijl stroomopwaarts de Congo-rivier. Vervolgens ging het schip ledig naar Abidjan om daar te laden voor Hull, waar het op 4 Aug. aankwam

om Donderdag j.l. in Rotterdam te arriveren. Het heeft dus in ruim drie maanden een reis van ongeveer 15.000 mijl afgelegd. In de wilde kustvaart is een dergelijke reis vandaag de dag nog als iets zeer ongewoons te beschouwen, doch duidelijk blijkt, dat deze kustvaart haar vleugelen steeds verder begint uit te slaan en het opneemt tegen de grote trampvaart, die vooral de reizen op de lange afstand als haar onbetwist domein heeft beschouwd.

In Kaapstad was men verwonderd aan boord van de „Wester Eems” een slechts 24-jarige kapitein aan te treffen met zijn 22-jarige broer als stuurman, beiden zoons van de reder, die drie kustvaartuigen bezit en die wij als beginnend kapitein-eigenaar op zijn eerste scheepje van 250 ton reeds in de eerste helft van de dertiger jaren kenden, een man met een durf en een ondernemingsgeest die zich thans hebben gematerialiseerd, en de grote reizen die zijn kleine schepen — thans onder commando van zijn zoons — ondernemen, leggen van deze eigenschappen nog steeds getuigenis af.

Hij was ook de man die het eerste kustvaartuig met machine en opbouw midscheeps in de vaart bracht.

Zo is de Nederlandse kustvaart groot geworden en heeft in het buitenland een grote naam verworven, een naam die al verder gaat dan de Europese kusten alleen. Zij dankt dit in de eerste plaats aan het individuele initiatief en daarnaast eveneens aan de grote activiteitsontplooiing van de makelaars. De combinatie van deze krachten heeft thans tot resultaten geleid, welke men voor de oorlog stellig niet heeft kunnen voorzien. De scheepstijding „Wester Eems” 4 Augustus van Durban te Hull is, zo op het oog, een nietszeggend bericht, doch welk een groot aantal jaren van gestage ontwikkeling ligt daarachter verborgen. Weinigen beseffen wat er voor nodig is geweest alvorens dit kon worden bereikt.

(Dagblad Scheepvaart)

De Nederlandse Scheepsbouw

Aan het einde van het eerste halfjaar 1954 bezette Nederland in de wereldscheepsbouw de derde plaats achter het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. In Nederland waren toen in aanbouw 130 schepen met 443.075 bruto registerton* of 11,6 procent van het wereldtotaal. Uit de cijfers van Lloyd's Register of Shipping — waaraan wij het een en ander ontleen — blijkt verder, dat de in Nederland in aanbouw zijnde tonnage sedert Maart van dit jaar is gedaald met ruim 35.000 ton.

In Duitsland, Zweden, Frankrijk, Denemarken en Spanje is de hoeveelheid tonnage in aanbouw gestegen, maar in andere landen gedaald, in de Verenigde Staten zelfs met bijna 147.000 ton, waaruit wel duidelijk blijkt dat de situatie in de Amerikaanse Scheepsbouw allesbehalve rooskleurig is.

Van de bijna 1100 schepen, die in de hele wereld in aanbouw waren zijn 284 tankers met ruim de helft van de tonnage. De gemiddelde grootte van de tankers komt op ruim 11.800 ton. Op het gebied van de tankerbouw bezet ons land met 24 stuks en ruim 287.000 ton de vijfde plaats.

Interessant is dat onze scheepsbouw in het buitenland nog altijd zo goed staat aangeschreven; op het gebied van export van schepen bezetten wij de derde plaats na het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Zweden. Wat het aantal verschillende landen betreft, dat schepen op Nederlandse werven laat bouwen, mogen we er ook zijn; het is een hele lijst: Engeland, Brazilië, Ethiopië, Finland, Frankrijk, Duitsland, Indonesië, Ierland, Italië,

Marokko, Noorwegen, Portugal, de Sovjet-Unie, Zweden, Turkije en Venezuela.

De enige landen, die niet voor buitenlandse rekening bouwen zijn Italië en Noorwegen; Finland is het enige land, dat geen schepen voor eigen rekening bouwt; hier staan één schip voor China, één voor Tsjechoslowakije en 31 schepen voor Russische rekening op stapel.

* Een registerton = 2,83 m³, een inhoudsmaat dus.

VERENIGINGSMEDEDELINGEN

Secr.: M. P. v. d. Borden, Groen v. Prinstererstraat 51, R'dam

FORUM EN FILM

Op Zaterdag 2 October a.s. in de Schouwburgzaal „Lantaren”. Aanvang 20 uur.

Voor het forum hebben wij weder de volgende heren uitgenodigd:

Mr. P. van Bochove, Advocaat en procureur,
Johan Bodegraven van de N.C.R.V.

P. C. Boone, Directeur Ned. Instituut voor Personeelsleiding.

Pater Mulders S.J.

Bob Spaak, Sportverslaggever.

Na het forum zal een prachtig filmwerk worden vertoond.

Toegangsbewijzen à f 0,30 zijn in schafttijd (12 uur 30 tot 13 uur) op vertoon van het bewijs van lidmaatschap verkrijgbaar aan het loket van de Loonafdeling en in het Schaftlokaal N.W. van 20 tot en met 24 September en op 27 September.

Voor de Heyplaatbewoners in Courzand (garderobe) op Maandag 20 September van 18 uur tot 19 uur 30.

KORTE INHOUD VAN DE OPERETTE

„Sag' beim Abschied leise Servus”

Het eerste bedrijf speelt op een dorpsplein in Hohe-nau, een lief dorpje in Bohemen. Adam Prokop, de barbier, likdoornsnijder, kiezentrekker enz. is het middeelpunt van de volksgemeenschap. Heel het dorp is in vrolijke opwinding, want twee jongens uit het dorp, Jan Kalina en Adam Prokop, die beiden als muzikanten in militaire dienst waren, komen uit de dienst terug en dat betekent tegelijkertijd dat er huwelijken gesloten zullen worden tussen Adam en Andulka, de ganzenhoedster, en tussen Jan en Milada.

Echter... de kaartlegster uit het dorp heeft Milada weinig goeds voorspeld en haar gewaarschuwd dat er voor haar gevaar dreigt van het nabijgelegen kasteel. Een voorspelling, die voor Milada inderdaad bewaarheid wordt, want als beide soldaten terugkeren is Adam dolgelukkig zijn woord gestand te kunnen doen om met Andulka te kunnen trouwen, maar Jan blijkt er weinig enthousiasme voor te tonen Milada naar het altaar te voeren, omdat hij in zijn militaire diensttijd verliefd is geworden op de jonge comtesse Lia, die in het trotse kasteel in de nabijheid van het dorpje woont. Hij is ervan overtuigd dat Lia ook van hem houdt en heimelijk hoopt hij dat het standsverschil tussen Lia en hem geen beletsel zal zijn om samen te kunnen trouwen.

Op het ogenblik dat het huwelijk tussen Adam en Andulka voltrokken is en de hele bevolking deelneemt aan het huwelijksfeest, komt een kamerdienaar van het kasteel Jan halen om naar het kasteel te komen. Jan gelooft dat zijn geliefde hem roept en ondanks de smeekbede van zijn verloofde laat Jan de feestvreugde in de steek en snelt naar het kasteel.....

In het kasteel is alles druk in de weer om de verlo-

Het Hoofdstad-Operette Gezelschap speelt voor W.E.K. op

Woensdag 6 October.

Dinsdag 12 October en

Vrijdag 15 October

in de ROTTERDAMSCH E SCHOUBURG, de operette

SAG' BEIM ABSCHIED LEISE SERVUS

In drie bedrijven van Julius Wilhelm en Peter Herz, muziek van Bernhard Grün.

Medewerkenden:

Marga Graf, John Koch, Fritz Steiner, Ruth Rhoden, Ali van Norden, Hans Lechner, Otto Aurich,

Herman Valsner, Mizzy van der Lans, Claire Clairry, Ad Heerings.

Orkest en zang-ensemble onder leiding van Alfred Salten.

Aanvang 19.45 uur.

Toegangsbewijzen à f 0,75 zijn in schafttijd (12 uur 30 tot 13 uur), op vertoon van het bewijs van lidmaatschap, verkrijgbaar aan het loket van de Loonafdeling. In het schaftlokaal N.W. van 20 tot en met 24 September en op 27 September.

Voor de Heyplaatbewoners in Courzand (garderobe) op Maandag 20 September van 18 uur tot 19 uur 30.

Er worden niet meer dan 2 kaarten per lid afgegeven. Mochten na 27 September nog kaarten beschikbaar zijn, dan kunnen ook donateurs hiervoor in aanmerking komen.

EXTRA VERVOER

De R.E.T. zal er voor zorgen, dat de verschillende busdiensten heen en terug worden versterkt.

ving van comtesse Lia met graaf Julian voor te bereiden. Graaf James Hero deelt links en rechts orders uit en ontvangt ook Jan, die naar het kasteel ontboden is om tijdens het verlovingsfeest te musiceren. Jan, die onwetend is dat comtesse Lia zich met graaf Julian zal verloven, leeft nog steeds in de waan, dat Lia hem heeft geroepen om met hem gelukkig te worden.

Als een voormalig vriendinnetje van Graaf Julian tot de gasten doordringt en comtesse Lia ervaart, wat de omgang van Graaf Julian met dat vriendinnetje „Mausikatzi“ te betekenen had, weigert zij de verloving te laten doorgaan, temeer daar zij feitelijk slechts met tegenzin tot deze verloving bereid was. Als Jan ontdekt dat „zijn“ Lia zich met een ander verloven wilde, is hij door smart gebroken. Maar dan bekent Lia haar grote liefde voor Jan en is zij bereid ondanks het standverschil met hem te trouwen.

Dan echter komt Milada en smeekt Lia „haar“ Jan, met wie zij zich als verloofd beschouwt, niet van haar weg te nemen. Ontdaan denkt Lia dat ook Jan haar bedrogen heeft en wil zij niets meer van hem weten. Vernietigd door deze teleurstelling geeft Jan zijn geluksvool aan Adam en snelt de duistere nacht en een onbekende toekomst tegemoet.....

Dertig jaren zijn inmiddels verlopen. Adam is een beroemd componist geworden, die veel leerlingen heeft en ook les geeft aan comtesse Juliette, de dochter van comtesse Lia en Graaf Julian....

Van Jan heeft nooit iemand meer iets vernomen, totdat op een dag een reizend circus Hobenau bezoekt en in dat circus treedt een violist op... Jan.

Als Jan, volkomen aan lager wal geraakt, na zoveel jaren in zijn oude dorpje terugkomt, herkent hij eerst zijn omgeving niet, maar als hij comtesse Juliette ziet, komt zijn hele leven hem weer voor de geest. Hij plukt wat bloemen, die langs het pad bloeien en geeft ze Juliette als een stille en eerbiedige hulde aan haar moeder.

Dan sluipt hij weg, het circus achterna, ondanks het smartelijk geroep van „Jan, Jan“, dat Milada als een kreet van verlangen de nacht inzendt.....

Zó eindigt dan „Sag' beim Abschied leise Servus“ en al „kregen ze elkaar“ niet, toch geeft deze operette een beeld dat méer de levenschtheid benadert dan het gelukkige slot van vele voorgaande operettes.

REIZEN

DE REISCLUB

Op 22 Juli reden we dan weer onze laatste dagtocht. 's Morgens om 7 uur vertrokken wij, bij stralend zomerweer, van Schiedam naar Heyplaat om alle leden op te halen.

Al spoedig lieten we Rotterdam achter ons en gingen we richting Gouda, waar onze beroemde kaasmarkt werd bezocht. Dan van Gouda naar Zeist, waar in het Jagershuis koffie werd gedronken.

Eerst dachten wij dat het weer ons in de steek zou laten, maar dat viel nog reuze mee en de stemming kwam er steeds beter in. Tegen het middaguur bereikten wij de Hoge Veluwe waar prachtige panorama's waren te zien van ons zo mooie landje.

In de Juliana Toren te Apeldoorn werden de boterhammen opgegeten en kon ieder zich naar wens vermaken. Ook werden de echoput en de beroemde bedrieger-tjes bezocht, waar hartelijk werd gelachen.

Daarna vertrokken wij naar de Posbank waar we een schitterend uitzicht hadden op de omgeving van Arnhem. Van Arnhem ging de reis naar Leersum, waar het diner gebruikt werd.

In het hotel bereikte de stemming zijn hoogtepunt, niet alleen door het goede diner, maar ook door een Amsterdamse familie die daar een huwelijksfeest vierde.

De bruid en bruidegom waren al spoedig het middelpunt van ons gezelschap.

Om 8 uur 30 ging het weer op huis aan. Te 10 uur 30

waren de laatsten thuis, allen zeer voldaan over de prachtige dag.

Een woord van dank aan het bestuur van de reisvereniging voor het organiseren van de voor ons zo mooie tocht. Ook nogmaals een woord van dank aan onze chauffeur Harrie, die ons van iedere stad en ieder dorp het mooiste liet zien en er de bijzonderheden van vertelde.

B. van Meeteren

MODELBOUW

Op Zaterdag 16 Oct. a.s. zal een propaganda feestavond plaats hebben in het les- en schaftlokaal van de leerschool voor bankwerkers en draalers, aanvang 7 uur 30.

Naast enige mededelingen van het bestuur zal de avond worden opgeleust met muziek, zang en film en wel door krachten van de leerschool. In de pauze gaan we modellen van onze leden bezichtigen, waarvoor enige prijzen beschikbaar zijn gesteld. Een terzake kundige Commissie zal de prijswinnaars aanwijzen. Wij, als bestuur met onze medewerkers, zullen trachten er een gezellige avond van te maken en als nu alle leden zorgen dat zij die avond aanwezig zijn, wordt het zeker meer dan goed!

Zij, die interesse hebben voor modelbouw en daar gaarne iets meer van willen weten, zijn die avond ook welkom. Wij hebben op de laatst gehouden tentoonstelling „De Gouden Schakel” gezien hoe nuttig en verheffend de vrije tijd besteed kan worden. Wat een prachtige werkstukjes hebben we daar kunnen bewonderen. En wat een voldoening dit geeft aan degenen die daar hun vrije uren aan hebben besteed. De volgende maand, op 2 September, is er weer gelegenheid om Zaterdagmiddags vanaf 11.30 tot 12.30 uur van de werktuigen in de leerschool gebruik te maken om datgene te vervaardigen wat thuis niet mogelijk is. Vrienden, laten wij dankbaar zijn voor deze gelegenheid. Dit stelt ons in staat iets moois te maken. Veel en veel meer zouden we nog kunnen schrijven over nuttige tijdsbesteding, zeker voor onze jongelui, o.a. over modelbouw, doch U hebt het allemaal op de tentoonstelling „De Gouden Schakel” kunnen zien.

Modelbouw geeft niet alleen voldoening, maar ook veel waardering. Kijk eens naar de waardevolle prijs die onze secretaris heeft behaald met zijn microscheepje.

Voor de goede gang van zaken worden de leden verzocht tijdig hun werkstuk in te zenden.

Denk er wel aan dat alles in prima staat verkeert.

Dus wij verwachten onze leden op de propaganda feestavond op Zaterdag 16 October a.s.

U krijgt nog een schriftelijke uitnodiging, met programma.

J. L.

ENGELSE LES

Nog ongeveer een maand en dan beginnen de lessen weer.

Deze vangen aan begin October en eindigen eind April 1955. Ieder, die lid is van W.E.K., kan er aan deelnemen.

Afdeling R.D.M.

De lessen op de R.D.M. worden gegeven in hetzelfde lokaal als de vorige jaren (Oude Centrale).

Voor **gevorderden** (dus leden die reeds 1 jaar de

cursus volgden) te beginnen op Maandag 4 October a.s. direct na de werktijden, dus van 4.30-5.30.

Voor **beginners** vangen de lessen aan op Woensdag 6 October, ook van 4.30-5.30.

Voor leden die de cursus twee of meer jaren volgden, beginnen de lessen op Donderdag 7 October van 4.30-5.30.

Afdeling NIEUWE WATERWEG.

Op de Nieuwe Waterweg was de animo het laatste jaar niet erg groot.

Om de cursus ook daar weer te laten doorgaan, hopen we dat er dit jaar meer belangstelling zal zijn.

Bij **voldoende** deelneming zullen de lessen gegeven worden, te beginnen op 8 October, in de Wilhelmina School aan de Zalmstraat, Schiedam.

De contributie bedraagt f 0,50 per maand en zal maandelijks van het loon worden ingehouden.

Aanmelding voor deelneming kan geschieden **tot 11 September a.s.** (Na deze datum worden geen leden meer ingeschreven).

Ook leden van de vorige cursus, die nu weer deelnemen, moeten zich opnieuw laten inschrijven.

Alleen in schafttijd

Voor de R.D.M. bij:

A. C. M. Lambregtse	Modelmakerij
J. Hekelaar	Leerschool
J. v. Dijk	Centraal Magazijn

Voor de Nieuwe Waterweg bij:

Ch. Th. Kropmans	Gereedschap Magazijn.
	Het Bestuur

Op 31 Juli 1954 gingen met pensioen de heren:

G. H. J. HAHNE,

stoker van beroep, geboren 16 Augustus 1889 en wonende Bruinstraat 67a te Rotterdam. Hij was van

6 December 1937 af werkzaam bij de R.D.M.

J. ORANJE,

bankwerkersbaas van beroep, geboren 28 Mei 1889 en wonende Nieuwe Maasstraat 73 te Schiedam. Na van 5 Mei 1919 af werkzaam geweest te zijn bij de N.W. was hij van 4 Januari 1932 af werkzaam bij de R.D.M.